

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/59/2021
Identifikačné číslo spisu: 5815200935
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:5815200935.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členiek senátu Mgr. Renáty Gavalcovej a JUDr. Viery Petrikovej, v spore žalobcov 1/ O. U., bývajúcej v F., 2/ M. P., bývajúceho v F., 3/ E. U., bývajúcej v F., všetci zastúpení KUBINEC & PARTNERS advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 6, proti žalovanej E. Q., bývajúcej v F., o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 5C/60/2015, o dovolaní žalobcov 1/ až 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. marca 2020 sp. zn. 8Co/152/2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie z a m i e t a .

II. Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ a „okresný súd“) rozsudkom z 29. decembra 2017 č. k. 5C/60/2015-400 zamietol žalobu a žalovanej proti žalobcom 1/ až 3/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. V odôvodnení konštatoval, že žalobcovia sa žalobou podanou na súde ich právnou predchodkyňou domáhali určenia, že nehnuteľnosti - parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape ako parc. č. 86/10 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 3 m², parc. č. 84/5 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 17 m², parc. č. 84/6 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 26 m², parc. č. 84/7 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 24 m² a parc. č. 84/8 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 18 m² patria do dedičstva po neb. I. P., rod. W., nar. XX. I. XXXX, zomr. XX. J. XXXX, naposledy bytom W., ktoré nehnuteľnosti boli po zameraní geometrickým plánom č. 914729-Zp-10/2013 zo dňa 28.01.2014 vytvorené z pôvodnej pozemno-knižnej parcely č. 52, zapísanej v pk protokole 310/a pre k. ú. W. C., zapísané na ich právnou predchodkyňu (pôvodnú žalobkyňu). Zo znaleckého posudku č. 09/2012 vypracovaného Ing. Annou Šobichovou pre účely konania sp. zn. 2C/22/2010 bolo zistené, že hranica pôvodnej pozemno-knižnej parcely č. 52 zasahuje pod rodinný dom žalovanej, jeho prístavbu, garáž, dreváreň a hospodárske budovy žalovanej bez toho, že by zo strany žalovanej došlo k akémukoľvek

majetkovoprávnemu usporiadaniu, a to ani zo strany jej právnych predchodcov.

1.2. Citujúc ustanovenie § 129 ods. 1, 2, § 130 ods. 1, 2, § 132 ods. 1, § 134 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, § 116 ods. 1, 2 zákona č. 141/1950 účinného do 31.03.1964 (ďalej len „Stredný občiansky zákonník“) súd žalobu žalobcov zamietol, majúc za to, že vlastníkom sporných nehnuteľností ku dňu svojej smrti nemohla byť právna predchodkyňa žalobcov, pretože ich vlastními titulom vydržania zo zákona sa ešte predtým stali rodičia žalovanej ku dňu 30. júna 1962. Podľa názoru súdu je v danom prípade možné aplikovať ustanovenia o vydržaní, keďže právny predchodca žalovanej - jej matka, na základe dedičského rozhodnutia sp. zn. D/115/1961 po neb. R. C. - S., zomr. XX. M. XXXX, nadobudla nehnuteľnosť zapísanú v pozemno-knižnom protokole č. 337, A I, r. č. 2, m. č. 51, pričom ešte predtým na základe povolenia z 30. júna 1952 vydaného Okresným národným výborom v Trstenej začala s výstavbou rodinného domu na tomto pozemku. Jeho výstavbe a vydaniu stavebného povolenia predchádzalo miestne šetrenie - vytyčenie umiestnenia stavby za účasti susedov, vrátane otca matky žalobcov, na základe čoho potom matka žalovanej začala (s manželom) s výstavbou rodinného domu na pozemku - parcele č. 1254, domnievajúc sa, že ide o pozemok získaný od jej rodičov. V tom čase nebol v účinnosti stavebný zákon (č. 50/1976 Zb.), ktorý dovoľoval stavbu výlučne na pozemku vlastníka, pričom pri vytyčovaní „stavebného pozemku“ neboli určené presné hranice parcely č. 1254 a táto bola len zakreslená, ale nebola presne identifikovaná s pozemno-knižnou parcelou. Od momentu vydania povolenia matka žalovanej držala nehnuteľnosť, teda nielen pozemno-knižnú parcelu č. 51, ktorej zodpovedá parcela č. 1254 a č. 1253/1, ale aj časť pozemno-knižnej parcely č. 52. Od tejto doby rodičia žalovanej pozemok nerušené užívali, a to aj tú časť, ktorá predstavuje pôvodnú pozemno-knižnú parcelu č. 52, ktorej zodpovedala časť KNE parcely č. 84, z ktorej boli vytvorené neskôr C KN parcely č. 84/1 a č. 84/2, aktuálne zapísané na LV č. XXX v prospech žalovanej bez toho, aby boli pôvodnou žalobkyňou až do roku 2009 rušení. Všetky tieto okolnosti v nich preto objektívne vyvolali vnútorné presvedčenie o oprávnenosti držby pozemkov nachádzajúcich sa pod ich rodinným domom. Vydržanie súd ustálil k 30. júnu 1952, kedy sa právni predchodcovia žalovanej - jej rodičia chopili držby pozemku parc. č. 1254. Stalo sa tak za účinnosti ustanovenia § 116 ods. 1 tzv. Stredného občianskeho zákonníka, ktorý u nehnuteľností určoval 10-ročnú dobu pre vydržanie vlastníckeho práva. Táto skončila 30. júna 1962, ku ktorému dátumu sa právni predchodcovia žalovanej stali výlučnými vlastními nehnuteľností zo zákona. Pôvodná žalobkyňa ako právny predchodca žalobcov pozemno-knižnú parcelu č. 52, zapísanú v pozemno-knižnom protokole č. 310/a nadobudla až dedením na základe dedičského rozhodnutia sp. zn. D/312/73 z 08. júna 1973, hoci ju už zo zákona vlastnili rodičia žalovanej. Účinky vydržania nastávajú priamo zo zákona bez toho, aby sa o takto nadobudnutom vlastníckom práve muselo rozhodnúť. Nakoľko žalobcovia nepreukázali, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich neb. matke I. P., súd ich žalobu v celom rozsahu zamietol. V závere súd konštatoval, že dobromyseľnosť právnych predchodcov žalovanej nemohlo narušiť ani neskôr vydané dedičské rozhodnutie po neb. R. C. S. - jednom z ďalších pozemno-knižných spoluvlastníkov, ani neskôr vydané osvedčenie o vydržaní vlastníckeho práva v prospech právnych nástupcov R. C. S., keďže títo sa ešte predtým stali vlastními sporných nehnuteľností zo zákona. Žalovaná sa nestala vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX titulom vydržania, ale na základe platných právnych úkonov - darovacej zmluvy a kúpnej zmluvy uzatvorených od evidovaných vlastníkov.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“ a „krajský súd“) na odvolanie žalobcov 1/ až 3/ rozsudkom z 27. marca 2020 sp. zn. 8Co/152/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a určil, že žalovaná má voči žalobcom 1/ až 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že sa vlastními sporných nehnuteľností na základe vydržania (v zmysle § 116 ods. 1, 2 Stredného občianskeho zákonníka) stali rodičia žalovanej. Pokiaľ však ide o záver súdu, že žalobcovia nepreukázali, že ich právna predchodkyňa bola ku dňu svojej smrti vlastníčkou sporných nehnuteľností, s týmto sa odvolací súd stotožnil. Žalobcovia v priebehu konania rozporovali nadobudnutie nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu na základe vydržania rodičmi žalovanej, či žalovanou, vo vzťahu k titulom nadobudnutia, na základe ktorých je žalovaná ako vlastníčka nehnuteľností zapísaná na LV č. XXX, kat. úz. W. C. však neprodukovali žiadne tvrdenia, ktorými by spochybnili platnosť tohto titulu nadobudnutia, rovnako nespochybnili platnosť titulu nadobudnutia týchto nehnuteľností osobami, ktoré boli zapísané na uvedenom liste vlastníctva pred žalovanou, a od ktorých žalovaná predmetné nehnuteľnosti nadobudla

darovacou zmluvou. Za daného stavu dospel odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, k záveru o nepreukázaní vlastníckeho práva právnej predchodkyne žalobcov k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu, ku dňu jej smrti, z ktorého dôvodu napadnuté rozhodnutie okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil, vrátane výroku o trovách konania, ktorý nebol osobitne napadnutý odvolaním, a pri rozhodovaní o ktorom súd správne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP. Odvolací súd v závere dodal, že i keď zo znaleckého posudku Ing. Anny Šobichovej vyplýva, že parcely, ktoré sú predmetom sporu, zodpovedajú časti pôvodnej pozemno-knižnej parcely č. 52, ktorá bola pôvodne vo vlastníctve právnych predchodcov žalobcov, z vykonaného dokazovania, ale i podaní strán konania je zrejmé, že tieto zdieľali osud pozemno-knižnej parcely č. 51, resp. KNE parcely č. 1254, keďže k ich zastavaniu došlo v súvislosti s povolením udeleným otcovi žalovanej na výstavbu rodinného domu na KNE parcele č. 1254, pričom strany konania v priebehu konania nadobudnutie sporných parciel žalovanou spájajú práve s nadobudnutím pozemno-knižnej parcely č. 51. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že v zmysle ustálenej judikatúry je možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním i na základe „prihradenia“, pokiaľ vlastník susediaceho pozemku nevedel, že došlo k prihradeniu, a teda, že nie je vlastníkom novovytvorenej (spornej) parcely a k zabratiu tejto parcely došlo nedopatrením (napr. ak pri budovaní plotu došlo k jeho posunutiu na susedný pozemok, v danom prípade pri stavbe domu) a tento by užíval na základe presvedčenia, že mu patrí (t. j. bol by dobromyseľný). Dôkazné bremeno preukázania oprávnenosti držby zaťažuje toho, kto tvrdí, že došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva vydržaním. Ak však napriek splneniu si dôkaznej povinnosti sú určité pochybnosti o oprávnenosti držby, zákon ustanovuje vyvrátiteľnú právnu domnienku, že držba je oprávnená. Vyvrátiť túto právnu domnienku však už musí ten, kto tvrdí, že k vydržaniu nedošlo, a teda dôkazné bremeno sa prenáša na druhú sporovú stranu. I tu však odvolací súd opätovne uvádza, že napriek tomu, že z vyjadrení strán konania je zrejmé, že títo vychádzajú zo záveru, že k zápisu vlastníckeho práva k predmetu sporu v prospech žalovanej došlo práve v súvislosti s vlastníctvom KNE parcely č. 1254, pri zástavbe ktorej došlo i k zástavbe pozemkov tvoriacich predmet sporu, žalobcovia v priebehu konania v tomto smere nenamietali nadobúdaci titul žalovanej, na základe ktorého je žalovaná vedená ako vlastníčka sporných nehnuteľností na LV č. XXX, kat. úz. W., rovnako ako predchádzajúcich evidovaných vlastníkov, od ktorých žalovaná tieto nehnuteľnosti nadobudla darovacou zmluvou. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP. Úspešnou stranou odvolacieho konania bola žalovaná, a to v celom rozsahu, preto jej súd priznal voči žalobcom 1/ až 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, keď z obsahu spisu nevyplývajú skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. Vyslovil, že o výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ až 3/ (ďalej aj ako „dovolatelia“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

3.1. Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolatelia sú názoru, že odvolací súd v danom prípade nepostupoval v súlade s ustanovením § 382 CSP. Odvolací súd posúdil danú sporovú vec odlišne, ako tak urobil súd prvej inštancie, a teda dospel k záveru, že žalovaná nadobudla predmet sporu na základe nadobúdacieho titulu, na základe ktorého je žalovaná vedená ako vlastníčka sporných nehnuteľností na LV č. XXX, k. ú. W., ktorý nemal byť namietaný zo strany žalobcov dôvodiac, že k zápisu vlastníckeho práva k predmetu sporu v prospech žalovanej došlo práve v súvislosti s vlastníctvom EKN parcely č. 1254, pri zástavbe ktorej došlo i k zástavbe pozemkov tvoriacich predmet sporu a žalobcovia nemali namietat nadobúdaci titul žalovanej, ako ani predchádzajúcich evidovaných vlastníkov, od ktorých žalovaná tieto nehnuteľnosti nadobudla darovacou zmluvou. Žalobcovia uviedli, že nemali vedomosť o tom, že odvolací súd bude na vec nazerať inak a bolo im znemožnené, aby tomu prispôbili svoje právne a skutkové námietky. Bolo povinnosťou odvolacieho súdu, aby sprístupnil stranám sporu odlišný právny názor, nakoľko súd prvej inštancie v rámci vykonaného dokazovania dospel k záveru, že predmet sporu bol vydržaný právnymi predchodcami žalovanej, proti takto zistenému skutkovému stavu a jeho právnomu posúdeniu žalobcovia ako dovolatelia brojili vo svojom podanom odvolaní. Žalobcovia v čase, keď podávali dovolanie, nemohli predpokladať, že odvolací súd zaujme iný právny názor, akú bude mať tento názor podobu a aké skutkové a právne dôvody by z hľadiska tohto odlišného právneho názoru mali byť relevantné, pričom poukázali na rozhodnutie

Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 90/2008. Žalobcovia sa dostali do procesnej situácie, keď ako účastníci nemali možnosť namietat' správnosť nového právneho názoru. V konaní pred súdom prvej inštancie bola sporná vec posudzovaná podľa ustanovenia § 134 OZ, a nie podľa ustanovenia § 132 OZ, podľa ktorého by žalovaná preukázala nadobudnutie predmetu sporu darovacou zmluvou, na ktorú poukazuje vo svojom rozsudku odvolací súd. Táto skutočnosť nebola v rámci prvej inštancie zo strany žalovanej preukázaná a žalovaná ani hodnoverne nepreukázala nadobudnutie predmetu sporu spomínanou darovacou zmluvou.

3.2. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolatelia uviedli, že predmet sporu bol presne vymedzený ako geometricky zobrazený pozemok, ktorý je označený parcelným číslom. Z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Sžo 170/2009 vyplýva, že pozemky zobrazené ako parcely označené parcelným číslom majú svoj vlastný osud a nevyplýva z neho, že by osud geometricky zobrazeného pozemku zdieľal osud inej parcely, zvlášť, keď v danom prípade táto skutočnosť bola relevantnými dôkazmi vyvrátená, a to práve geometrickým plánom Ing. Anny Šobichovej, ako aj správou Okresného úradu Tvrdošín, katastrálneho odboru, z ktorej vyplýva, že EKN parcela č. 1254 bola vytvorená z pozemno-knižnej parcely č. 51, teda nie z PK parcely č. 52. Žalovaná nespochybnila a ani nerozporovala dôkazy predložené žalobcami. Ďalej mali žalobcovia za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je zmätočné, pretože na jednej strane odvolací súd tvrdí, že predmet sporu nadobudla žalovaná darovacou zmluvou R. a na druhej strane poukazuje na vydržanie vlastníckeho práva k predmetu sporu vydržaním na základe „prihradenia“. Podľa žalobcov odvolací súd aj napriek absencii subjektu vydržania a absencii podmienok pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním na základe „prihradenia“ rozhodol tak, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol. Žalovaná nepreukázala vydržanie vlastníckeho práva vydržaním na základe „prihradenia“. Taktiež odvolací súd absenciu relevantného nadobúdacieho titulu žalovanej nahradil darovacou zmluvou, z ktorej nevyplýva (nie je uvedený predmet sporu v zmysle zamerania geometrickým plánom č. 9147290-10/2013 znalkyne Ing. Anny Šobichovej), že žalovaná predmet sporu nadobudla. Odvolací súd pochybil, keď za daného skutkového stavu bola preukázaná absencia nadobúdacieho titulu k predmetu sporu žalovanou, a s tým nebola preukázaná ani ďalšia nevyhnutná podmienka pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním na základe „prihradenia“, a tou je dobromyseľnosť. Taktiež nebolo preukázané uplynutie 10-ročnej vydržacej doby. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 172/2009, 5 Cdo 92/2008, 7 MCdo 4/2013, 5 Cdo 49/2010, 5 Cdo 260/2008, 5 Cdo 30/2010, 7 Cdo 15/2013, 2 MCdo 4/2009 je podľa dovolateľov zrejme odchýlenie sa od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu zo strany odvolacieho súdu vo vzťahu k posúdeniu vydržania vlastníckeho práva na základe „prihradenia“. Dovolatelia na záver navrhli, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie zrušil v celom rozsahu a vec vrátil odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň žiadajú voči žalovanej o nárok na náhradu trov dovolacieho konania vo výške 100 %.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana konania zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

5. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

6. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. V posudzovanom prípade dovolateľa uplatnili dovolacie dôvody podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP), preto neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Žalobcovia vo svojom dovolaní namietali dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, nakoľko odvolací súd danú sporovú vec posúdil odlišne než prvoinštančný súd, avšak bez toho, aby sa mohli dovolatelia k tomuto inému právnomu posúdeniu akokoľvek vyjadriť.

13. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

15. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Inak povedané z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

16. Citované ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu

spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

17. Podľa dovolateľov, odvolací súd posúdil danú sporovú vec odlišne, ako tak urobil súd prvej inštancie, a teda dospel k záveru, že žalovaná nadobudla predmet sporu na základe nadobúdacieho titulu, na základe ktorého je žalovaná vedená ako vlastníčka sporných nehnuteľností na LV č. XXX, k. ú. W., ktorý nemal byť namietaný zo strany žalobcov dôvodiac, že k zápisu vlastníckeho práva k predmetu sporu v prospech žalovanej došlo práve v súvislosti s vlastníctvom EKN parcely č. 1254, pri zástavbe ktorej došlo i k zástavbe pozemkov tvoriacich predmet sporu a žalobcovia nemali namietat' nadobúdaci titul žalovanej, ako ani predchádzajúcich evidovaných vlastníkov, od ktorých žalovaná tieto nehnuteľnosti nadobudla darovacou zmluvou. Bolo povinnosťou odvolacieho súdu, aby sprístupnil stranám sporu odlišný právny názor, nakoľko súd prvej inštancie v rámci vykonaného dokazovania dospel k záveru, že predmet sporu bol vydržaný právnymi predchodcami žalovanej, proti takto zistenému skutkovému stavu a jeho právnemu posúdeniu žalobcovia ako odvolatelia podali odvolacie námietky vo svojom odvolaní.

18. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné (viď aj uznesenie najvyššieho súdu z 21. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 1/2018).

19. Podľa § 382 CSP ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

19.1. Citované ustanovenie je odrazom princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ktorý tvorí súčasť princípu právnej istoty a práva na spravodlivý proces. Jeho účelom je zabrániť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí odvolacími súdmi, t. j. „prekvapeniu“ účastníkov konania v prípade možného iného právneho posúdenia veci odvolacím súdom bez toho, aby im bolo umožnené vyjadriť sa k použitiu iného ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce (I. ÚS 736/2016). Predvídateľnosť súdnych rozhodnutí sa prejavuje v tom, že odvolací súd v prípade meritórneho rozhodnutia o odvolaní ešte pred vyhlásením rozhodnutia oboznámi sporové strany s o svojím v konaní ešte nevysloveným právnym názorom, ktorý je odlišný od právneho názoru uvedeného v rozhodnutí súdu prvej inštancie, a vytvorí stranám priestor, aby mohli k tomuto právnemu názoru zaujať stanovisko.

20. Aplikácia ustanovenia § 382 CSP odvolacím súdom však prichádza do úvahy výlučne za splnenia dvoch kumulatívnych podmienok, a to 1/ ak žalobou uplatnený procesný nárok treba posúdiť podľa celkom iného („nového“) právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ale iného jeho ustanovenia (iného paragrafu alebo iného jeho odseku) a 2/ ak toto iné zákonné ustanovenie je rozhodujúce pre meritórne rozhodnutie, t. j. že má byť právnym základom, pod ktorý treba subsumovať skutkový stav zistený súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) alebo po doplnení dokazovania odvolacím súdom (§ 384 CSP). Ak nie je splnená čo i len jedna z vyššie uvedených podmienok, odvolací súd nemá povinnosť postupovať v zmysle § 382 CSP, z čoho potom vyplýva, že jeho rozhodnutie nemožno považovať za prekvapivé a takýto jeho postup nemôže viesť k vade zmätočnosti a založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP (porovnaj sp. zn. 3Obdo/1/2019).

21. Dovolací súd po preskúmaní prejednávanej veci dospel k záveru, že v danom prípade odvolací súd nebol povinný postupovať podľa § 382 CSP a vyzývať strany na vyjadrenie k možnému použitiu iného ustanovenia právneho predpisu, pretože odvolací súd po zopakovaní dokazovania na nariadenom pojednávaní pred odvolacím súdom v zmysle § 384 ods. 1 CSP, žalobou uplatnený procesný nárok právne neposúdil podľa takého ustanovenia právneho predpisu, ktoré by pri doterajšom rozhodovaní vo

veci nebolo použité. Súd prvej inštancie na prejednávanej vec aplikoval ustanovenie § 129 ods. 1, 2, § 130 ods. 1, 2, § 132 ods. 1, § 134 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, § 116 ods. 1, 2 zákona č. 141/1950 účinného do 31.03.1964 (Stredný občiansky zákonník) a odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil, stotožniac sa so záverom súdu prvej inštancie o nepreukázaní vlastníckeho práva právnej predchodkyne žalobcov k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom konania, ku dňu jej smrti žalobcami, i keď sa nestotožnil so všetkými čiastkovými závermi súdu prvej inštancie vedúcimi k zamietnutiu žaloby.

22. Oba sudy nižšej inštancie založili svoje rozhodnutie na posudzovaní preukázania nadobudnutia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam právnou predchodkyňou žalobcov a to aj použitím ustanovenia § 132 a § 134 OZ, keď súd prvej inštancie povedal, že sa tak nestalo z dôvodu ich vydržania právnymi predchodcami žalovanej a zároveň uviedol, že žalovaná sa nestala vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX titulom vydržania, ale na základe platných právnych úkonov - darovacej zmluvy a kúpnej zmluvy uzatvorených od evidovaných vlastníkov a odvolací súd uviedol, že k predmetnému vydržaniu nemohlo dôjsť, avšak žalobcovia v priebehu celého konania žiadnym spôsobom nespochybnili právne tituly, na základe ktorých je žalovaná vedená ako vlastníčka nehnuteľností zapísaná na LV č. XXX, kat. úz. W.. Sudy nižšej inštancie tak zhodne konštatovali, že vlastníkom sporných nehnuteľností ku dňu svojej smrti nemohla byť právna predchodkyňa žalobcov, avšak odvolací súd na nariadenom pojednávaní v zmysle § 384 ods. 1 CSP, po zopakovaní dokazovania a prednese vyjadrení sporových strán, vyvodil z vykonaných dôkazov čiastočne iné skutkové a právne závery ohľadne vydržania ako súd prvej inštancie, avšak pri použití tých istých zákonných ustanovení dospel k rovnakému právnemu názoru ohľadne nepreukázania dôvodnosti žaloby poukazujúc na to, že žalovaná sa stala vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX na základe platných právnych titulov, ktoré neboli žalobcami spochybnené. Z uvedeného tak vyplýva, že odvolací súd v danom prípade nepoužil žiadne „nové“ ustanovenie právneho predpisu, ktoré by doteraz nebolo v konaní použité, resp. ku ktorému by strany nemali možnosť v doterajšom priebehu konania zaujať svoje stanovisko.

23. Civilné sporové konanie je kontradiktórnym konaním, v ktorom žalobca tvrdí a preukazuje dôvodnosť podanej žaloby a žalovaný jej dôvodnosť popiera a vyvracia. To znamená, že obidve sporové strany poznajúc obidve možné alternatívy riešenia ich sporu, majú možnosť argumentovať nielen vo svoj prospech, ale aj zaujať stanovisko, prečo argumenty protistrany považujú za neopodstatnené a nespôsobilé privodiť protistrane úspech v spore.

24. Tak tomu bolo aj v prejednávanej veci, kedy žalobcovia mali v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní, dostatočný priestor (možnosť), aby popreli a vyvrátili protiargumentáciu žalovanej, ktorá v priebehu celého konania tvrdila existenciu právnych titulov, na základe ktorých je vlastníčkou nehnuteľností zapísaná na LV č. XXX, kat. úz. W., a pre ktoré je žaloba nedôvodná. Dovolatelia poznajúc túto argumentáciu žalovanej, mali možnosť sa k nej vyjadriť a vedeli, že odvolací súd ju bude na základe podaného odvolania posudzovať, čo aj urobil.

25. Preto pokiaľ odvolací súd po zopakovaní dokazovania na nariadenom pojednávaní pred odvolacím súdom dospel k záveru, že žalobcovia v priebehu celého konania neprodukovali žiadne tvrdenia, ktorými by spochybnili platnosť týchto titulov nadobudnutia vlastníctva, dospel rovnako ako súd prvej inštancie k záveru o nepreukázaní vlastníckeho práva právnej predchodkyne žalobcov k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu ku dňu jej smrti, z ktorého dôvodu napadnuté rozhodnutie okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil. Z uvedeného dôvodu preto nemožno tento právny záver vnímať ako „nový“, „prekvapivý“ (t. j. založený na inom ustanovení právneho predpisu - inom právnom dôvode, príp. na skutočnostiach, ktoré sa dovtedy nejavili ako významné), ktorý by v doterajšom konaní nebol vyslovený (odprezentovaný), a ku ktorému by žalobcovia nemali možnosť zaujať svoje stanovisko.

26. So zreteľom na vyššie uvedené nebolo rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvej inštancie ani prekvapujúce a ani nečakané. Postupom odvolacieho súdu preto nedošlo k namietanej vade podľa § 420 písm. f/ CSP.

27. Žalobcovia prípustnosť podaného dovolania vyvodzujú aj z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

28. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

29. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

30. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, o d vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 38/2019, 4 Cdo 32/2018, 6 Cdo 113/2017, 7 Cdo 25/2018, 8 Cdo 100/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť, len ak sú splnené uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania). Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

31. Postupujúc podľa vyššie uvedeného dovolací súd poukazuje na to, že pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“.

32. Žalobcovia v dovolaní výslovne uviedli, že nimi podané dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Otázkou relevantnou z hľadiska tohto ustanovenia môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie alebo aplikácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 126/2017, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 132/2017, 4 Cdo 207/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 221/2017). Ak dovolateľ odôvodní prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (R 83/2018).

33. V zmysle záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutí publikovanom ako judikát R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a v o Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

34. V preskúvanom prípade žalobcovia v dovolaní namietali, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení otázky, vo vzťahu k posúdeniu vydržania vlastníckeho práva na základe „prihradenia“, keď sú toho názoru, že odvolací súd absenciu relevantného nadobúdacieho titulu žalovanej nahradil darovacou zmluvou, z ktorej nevyplýva (nie je uvedený predmet sporu v zmysle zamerania geometrickým plánom č. 9147290-10/2013 znalkyne Ing. Anny Šobichovej), že žalovaná predmet sporu nadobudla. Odvolací súd pochybil, keď za daného skutkového stavu bola preukázaná absencia nadobúdacieho titulu k predmetu sporu žalovanou, a s tým nebola preukázaná ani ďalšia nevyhnutná podmienka pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním na základe „prihradenia“, a tou je dobromyseľnosť. Taktiež nebolo preukázané uplynutie 10-ročnej vydržacej doby. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 172/2009, 5 Cdo 92/2008, 7 MCdo 4/2013, 5 Cdo 49/2010, 5 Cdo 260/2008, 5 Cdo 30/2010, 7 Cdo 15/2013, 2 MCdo 4/2009 je podľa dovolateľov zrejme odchylenie sa od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu zo strany odvolacieho súdu vo vzťahu k posúdeniu vydržania vlastníckeho práva na základe „prihradenia“. Takto dovolateľmi nastolená otázka nebola rozhodujúcou (kľúčovou) pre rozhodnutie odvolacieho súdu.

35. K spôsobu, ktorým žalobcovia v danom prípade odôvodňujú prípustnosť dovolania, najvyšší súd uvádza, že rozhodnutiu všeobecného súdu v civilnom sporovom konaní spravidla predchádza riešenie celého radu procesnoprávných a hmotnoprávných otázok s rôznym významom pre rozhodnutie. Na podklade ich postupného riešenia civilný súd niektorým otázkam priznáva relevanciu, iné posudzuje ako bezvýznamné pre svoje rozhodnutie. Právna otázka relevantná podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP musí byť preto v dovolaní vymedzená jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, ktorý dovolaciemu súdu umožňuje prijať záver o tom, konkrétne o ktorú otázku dovolateľovi ide a či vo vzťahu k nej je daná prípustnosť (a v prípade prípustnosti aj dôvodnosť) dovolania. Je potrebné si uvedomiť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, nie „ďalšie odvolanie“ (porovnaj sp. zn. 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4 Cdo 157/2017, 5 Cdo 155/2016, 8 Cdo 67/2017). Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako ďalší „odvolací súd“, resp. súd, ktorý by mohol a mal posúdiť všetko, čím sa zaoberali súdy oboch inštancií; nemôže preto posudzovať všetky otázky, ktoré pred ním riešili tieto súdy (inak by sa stieral rozdiel medzi prvoinštančným, odvolacím a dovolacím konaním). Treba tiež zdôrazniť, že dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 421 ods. 1 CSP) nie je možné interpretovať a uplatňovať rovnako, ako odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (porovnaj sp. zn. 8 Cdo 140/2018, 8 Cdo 157/2018). Dovolací súd už opakovane uviedol, že v súvislosti s posudzovaním prípustnosti dovolania nie je oprávnený a ani povinný zakladať svoje úvahy na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli pri svojej argumentácii, že ide o právnu otázku, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (m. m. sp. zn. 3 Cdo 28/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 50/2017, 8 Cdo 78/2017).

36. Dovolatelia v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolacími otázkami v podstate namietali, že odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru ohľadne posúdenia vydržania vlastníckeho práva na základe „prihradenia“.

37. Oba sudy nižšej inštancie založili svoje rozhodnutie na právnom posúdení preukázania nadobudnutia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam právnou predchodkyňou žalobcov použitím § 132 a § 134 OZ, keď súd prvej inštancie vyslovil, že žaloba nie je dôvodná v dôsledku ich vydržania právnymi predchodcami žalovanej s tým, že žalovaná sa stala vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX na základe platných právnych úkonov - darovacej zmluvy a kúpnej zmluvy a odvolací súd uviedol, že k predmetnému vydržaniu nemohlo dôjsť, avšak žalobcovia v priebehu celého konania žiadnym spôsobom nespochybnili právne tituly, na základe ktorých je žalovaná vedená ako vlastník nehnuteľností zapísaná na LV č. XXX, kat. úz. W..

38. V súvislosti s dovolaním žalobcov dovolací súd uvádza, že žalobcami vyslovený právny názor týkajúci sa posúdenia vydržania vlastníckeho práva na základe „prihradenia“, ktorý tvorí základ (aj) položennej otázky v súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, nebol rozhodujúci (kľúčový) pre rozhodnutie veci. Nosný dôvod zamietnutia žaloby spočíval v posudzovanej veci v tom, že žalobcovia žiadnym spôsobom nespochybnili právne tituly, na základe ktorých je žalovaná ako vlastníčka nehnuteľností zapísaná na LV č. XXX, kat. úz. W., a preto nebolo dôvodné pristúpiť k právnemu posúdeniu otázky ohľadne posúdenia vydržania vlastníckeho práva na základe „prihradenia“, keďže takto formulovanou otázkou sa odvolací súd (ani prvoinštančný súd) nezaoberal a nezaulal vo vzťahu k nej právny názor, a teda ani na nej nezaložil svoje rozhodnutie. Odvolací súd len na záver svojho rozhodnutia síce uviedol, že v zmysle ustálenej judikatúry je možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním i na základe „prihradenia“, avšak následne poukázal na to, že žalobcovia v priebehu celého konania v tomto smere nenamietali nadobúdaci titul žalovanej, na základe ktorého je žalovaná vedená ako vlastníčka sporných nehnuteľností na LV č. XXX, kat. úz. W., rovnako ako predchádzajúcich evidovaných vlastníkov, od ktorých žalovaná tieto nehnuteľnosti nadobudla darovacou zmluvou.

39. Predmetná „dovolacia“ otázka sa teda v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýkala takého záveru, výlučne na ktorom spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie. Takto dovolateľmi nastolená otázka má v danom prípade povahu (len) akademickú, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Pritom cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán. Je možné v tejto súvislosti uzavrieť, že pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo a nemohlo ani závisieť od riešenia takto dovolateľmi nastolenej otázky uvedenej v dovolaní, dovolací súd dovolanie žalobcov ako neprípustné odmietol.

40. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalobcov 1/ až 3/ v časti namietajúcej vadu podľa § 420 písm. f/ CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nebolo odôvodnené prípustnými dôvodmi a dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. Vzhľadom na uvedené dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

41. Žalovaná bola v dovolacom konaní úspešná, preto jej dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcom 1/ až 3/ v plnom rozsahu.

42. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.